

9 mei 1918

Londen, 8 mei. Officieel avondbericht: Vanochtend heeft de vijand een forse plaatselijke aanval tegen de Franse en Britse troepen gedaan, die het vak tussen De Klijte en Voormezele bezet houden. In het centrum wist zijn aanval na zware strijd de eerste linie der geallieerde stellingen op bepaalde punten binnen te dringen. Op die plaatsen duurt de strijd voort. Op alle andere punten werden de vijandelijke aanvallen afgeweerd. In een geslaagde plaatselijke beweging schoven de Franse troepen vannacht hun linie ten zuiden van De Klijte vooruit. Ze namen vijanden gevangen.

Berlijn, 8 mei. Officieel avondbericht: Plaatselijke gevechten ten zuiden van het meer van Dikkebus (ten zuidwesten van Ieper).

10 mei 1918

De grote slag in Frankrijk.

Berlijn, 9 mei. Officieel: Tussen Ieper en Bailleul hield de vuurstrijd aan.

Onze aanvallen ten zuiden van het meer van Dikkebus slaagden volkomen. Rijnse en Badense troepen bestormden over een breedte van 2 km de sterke vijandelijke linies op de oever van de Vijverbeek. Ze stootten daar blijkbaar op een Frans-Engelse aanval en braken er de kracht van. Slechts aan weerszijden van de weg Reningelst-Kemmel kwam de vijandelijke aanval tot volle ontwikkeling. Hij werd afgeslagen, evenals een tegenaanval tegen onze pas veroverde stelling. Wij maakten 675 gevangenen, behorende tot zes Franse en twee Engelse divisies, die zware bloedige verliezen leden.

Londen, 9 mei. Officieel: Een geslaagde tegenaanval van Engelse en Franse troepen in het vak van De Klijte-Voormezele heeft gisteravond

de vijand verdreven uit het deel van de frontlijn der geallieerden, waarin hij 's ochtends voet had gekregen, en herstelde onze oorspronkelijk stellingen. We hebben daarbij tal van gevangenen gemaakt.

Vanochtend heeft de vijand opnieuw een aanval gedaan ten noorden van Kimmel. Hij slaagde er in onze linie op een punt enigszins terug te dringen. De strijd duurt voort. Aan de aanval van gisterochtend hebben twee Duitse divisies deelgenomen.

Onze artillerie heeft hen zware verliezen toegebracht en ook in het infanteriegevecht, zowel tijdens hun aanvallen als tijdens onze tegenaanval, hebben ze erg geleden.

Londen, 9 mei. Officieel avondbericht: Toen de gevechten in het vak De Klijte-Voormezele vanochtend waren geëindigd, hadden de Fransen en Engelsen hun stellingen op dit front geheel hersteld.

Parijs, 9 mei. Hoewel een hervatting van het Duitse offensief nog niet heeft plaats gehad, wijzen berichten van alle zijden er op, dat het binnenkort te verwachten is. Op verschillende punten, die aan het opperbevel der bondgenoten bekend zijn, zijn reeds troepen en artillerie samengetrokken en men neemt algemeen aan, dat de vrij lange stille periode veroorzaakt wordt door het feit, dat de Duitsers een machtige aanval willen doen, gelijk op 31 maart en 9 april. Het krijgsbedrijf in Vlaanderen tussen De Klijte en Voormezele is gisteren een zuiver plaatselijke zaak geweest. De vijand had het gemunt op het verbindingsstuk van de Franse en Engelse troepen. De Duitsers werden teruggeslagen door een tegenaanval. Het is nog de vraag of het krijgsbedrijf van gisteren niet een eerste teken is geweest op een punt, waar weldra ernstige gevechten zullen plaats hebben.

Parijs, 9 mei. De aanval, die de Duitsers gisteren ten zuiden van Ieper gedaan hebben na een korte voorbereiding door de artillerie, had blijkbaar tot doel de Frans-Engelse hechting te verbreken en de Vlaamse heuvels om te trekken, waarop de vijand aarzelt een frontaanval te doen en een weg te banen naar Poperinge. De Duitsers hebben hun doel gemist en werden ondanks herhaalde aanvallen teruggedrongen over het grootste gedeelte van het front. Echter slaagden zij er in op sommige punten in de eerste linies door te dringen. Maar tegenaanvallen, onmiddellijk ondernomen, waarvan er sommige aan het eind van de dag nog voortduren, waren goed op weg onze linie weer geheel te herstellen.

De Echo de Paris is overtuigd, dat de vijand 's nachts verjaagd is van de punten, waar zij zich had weten te nestelen.

Londen, 9 mei. De correspondent van Reuter bij het Engelse leger seinde vandaag: De gehele dag van gisteren heeft de vijand een aanval gedaan in de richting van de noordwestelijke hellingen van de Scherpenberg. Aanvankelijk kwamen ze vooruit en door voortdurend nieuwe troepen in de strijd te werpen drongen de Duitsers ons terug naar de westelijke rand van het bos op de kam, waarvan zij op een ogenblik het grootste gedeelte bezaten. Wij bezaten er nog enkele gedeeltes van en hielden stand in Klein Vierstraat en later kwam er bericht, dat de Fransen geholpen hadden ons volledig bezit van die plaats te herstellen. Voor de zon onderging was er stilstand in het gevecht gekomen, de Duitsers hadden zeer zwaar geleden en waren dodelijk vermoeid. Toch hadden zij terrein van enige tactische betekenis gewonnen, want het bos is ongetwijfeld een stap in de richting van het veel begeerde steunpunt de Scherpenberg. Juist voor het donker werd deden wij een tegenaanval in samenwerking met de Fransen. Ik kan over deze strijd geen bijzonderheden geven, maar wel zeggen dat hij volkomen slaagde. De geallieerde troepen stormden onder dekking van een hevig geschutvuur vooruit en ontnamen de

vijand stukje bij beetje het terrein dat hij met zo zware offers had veroverd. Toen de nacht viel hadden wij onze oorspronkelijke linie nagenoeg overal hersteld; slechts één of twee brokjes waren nog in Duitse handen.

Berlijn, 9 mei. In Vlaanderen houdt de levendige artilleriestrijd aan. Hoewel de slag nog in volle gang is, is de hoop van de entente om op deze plaats een beslissende overwinning met de wapens af te dwingen door reserves in de strijd te werpen tot dusver niet vervuld. De nederlagen der Engelsen en Fransen dwongen het bewegingsleger van Foch steeds meer troepen af te staan, zodat het thans dermate verzwakt is, dat een strategische krijgsverrichting in grote stijl, die een beslissing zou kunnen brengen, thans niet meer van dat leger te verwachten is.

Berlijn, 9 mei. De gevechten van gisteren speelden zich weer op het voornaamste gevechtsterrein in Vlaanderen af, ten zuidwesten van Voormezele, oostelijk van Vijverbeek. Hier had een uitval ter verbetering van onze stellingen volledig succes. Behalve 670 gevangenen werden er een kanon, grote hoeveelheden artilleriemunitie en vele machinegeweren buitgemaakt. Onder de gevangenen waren een Engelse en een Franse bataljonschef. De bloedige verliezen van de vijand waren heel groot.

In de loop van de namiddag nam het vijandelijk artillerievuur op de pas gewonnen Duitse stellingen in hevigheid toe. Na hevig trommelvuur ging de vijand 's avonds om acht en om elf uur tot twee tegenaanvallen over, die, niettegenstaande er op roekeloze wijze troepen in de strijd geworpen werden, deels in ons afweergeschut, deels in gevechten van man tegen man en in de tegenaanval bloedig mislukte. Terwijl de Duitse aanval ten volle gelukte, deed de vijand na een overvloedige voorbereiding door de artillerie nog een groot opgezette aanval op het Kemmelmassief. Deze aanval, die blijkbaar

door onze uitval op het terrein aan weerskanten van de weg Reninge-Kemmel beperkt werd, mislukte, voor zover hij niet reeds in ons vernietigend vuur gebroken was. Ook in het handgemeen waren de verliezen van de vijand buitengewoon groot. De gevangenen, die hier in Duitse handen vielen behoorden onder andere aan twee pas in Vlaanderen dienst doende Franse divisies.

De luchtaanvallen op Zeebrugge.

Berlijn, 9 mei. Officieel: vanmiddag en vanavond hebben sterke vijandelijke luchtsmeldelen het dorp Zeebrugge en de pier met bommen bestookt, zonder militaire schade aan te richten. Ten gevolge van treffers op de kerk van Zeebrugge zijn drie Belgen (gedood? – Redactie), twee kinderen zwaar en verscheidene licht gewond.

Onze jachtvliegtuigen hebben boven land twee vijandelijke toestellen, boven zee een derde neergeschoten.

Berlijn, 10 mei. Officieel: Aan de gevechtsfronten was de vuurstrijd gisteren de hele dag slechts in het gebied van de Kemmelberg, aan weerszijden van de Luce en op de westelijke oever van de Avre levendig. Op sterke vuurvoorbereiding in deze vakken volgden vijandelijke aanvallen. Bij het afslaan daarvan en bij verkenningen hebben wij gevangenen gemaakt.

De Vindictive voor de haven van Oostende tot zinken gebracht.

Londen, 10 mei. De admiraliteit meldt: De operaties, die ontworpen waren om de havens van Oostende en Zeebrugge te sluiten, zijn gisterenavond met succes voltooid, toen de verouderde kruiser Vindictive tussen de hoofden en dwars voor de ingang van de haven van Oostende tot zinken werd gebracht.

Sedert de aanval op Zeebrugge op 23 april was de Vindictive met beton gevuld en als versperringsschip voor dat doel uitgerust. Onze lichte strijdkrachten zijn naar hun steunpunt teruggekeerd met verlies van de motorboot, die beschadigd was en op bevel van de vice-admiraal tot zinken gebracht werd, om te verhinderen dat zij in handen van de vijand viel. Onze verliezen aan manschappen waren licht.

De toegang van Zeebrugge.

Londen, 9 mei. Reuter's agentschap verneemt uit marinekringen, dat, alhoewel er geen bevestiging te verkrijgen is van het gerucht, dat Duitse duikboten, daar ze niet in staat zijn de Vlaamse havens binnen te lopen, naar Duitsland hebben moeten terugkeren, latere fotografische en andere bewijzen uit Zeebrugge aantonen dat het kanaal nog geheel versperd en volstrekt niet te gebruiken is. Het is gebleken, dat de hindernissen zelfs nog beter zijn aangebracht dan men in het begin dacht, en ten gevolge van de bedrijvigheid van de Engelse vliegers en van andere oorzaken, hebben de pogingen om de vaargeulen vrij te maken geen succes.

Berlijn, 10 mei. In strijd met de onware Reuterberichten, die de Duitse verliezen bij de blokkeringspoging van Zeebrugge onzinnig overdrijven, wordt opnieuw verwezen naar het bericht van 4 mei, volgens hetwelk ons gehele verlies acht doden en 16 gewonden bedragen heeft en dus in geen verhouding tot de verliezen van de Engelsen staat, die 588 doden, gewonden en vermisten bedroegen.

De oorlogstoestand.

In de buurt van de Kemmelberg hebben de Duitsers een plaatselijke aanval ondernomen, die geen grotere betekenis heeft dan de onderscheidene kleine ondernemingen, waarmee de ententelegers

nieuwe stilstand afwisselen, die ondertussen nog steeds voortduurt. Hoe langer dat duurt, hoe waarschijnlijker het wordt, dat het mobiele reserveleger van de entente niet meer in staat is tot een tegenoffensief op grote schaal, dat het initiatief weer aan haar zijde zou kunnen brengen. Het lijkt geen twijfel, dat de Duitsers bezig zijn met de voorbereiding van de tweede fase van hun offensief in het westen, en het is wel opmerkelijk, dat de entente al die tijd niets doet om die voorbereiding te belemmeren. De tactiek van vrijwel werkeloos afwachten, wordt nu, na het betrekkelijk succes van de eerste stoot, herhaald. Deze wijze van optreden kan geen indruk van grote kracht maken, ofschoon men natuurlijk nooit kan weten, of niet soms de legerleiding der entente – goed op de hoogte van de tijd, die het Duitse offensief nog op zich laat wachten – een verrassende tegenoperatie aan het uitbroeden is. Erg waarschijnlijk lijkt dat ook niet.

Ondertussen hebben de Britten hun maritieme onderneming tegen Zeebrugge en Oostende "aangevuld" door voor het kanaal van laatstgenoemd duikbootsteunpunt de oude Vindictive te laten zinken. We zullen nadere berichten moeten afwachten om na te gaan of de Vindictive nu inderdaad de uitmonding van dat kanaal verspert, zo, dat er geen duikboten meer uit en in kunnen varen. Ten opzichte van Zeebrugge is dat vermoedelijk niet het geval, omdat de Britse admiraliteit in zijn officiële berichten niet verder is gegaan dan te zeggen, dat men "het kon aannemen", en de Duitsers het stijf en strak ontkennen. In alle geval mag het de Engelsen als een succes worden aangerekend, dat zij er voor de tweede maal in geslaagd zijn, Oostende zeer dicht te naderen.

11 mei 1918

Berlijn, 10 mei. De medewerker van de Duitse Tageszeitung schrijft: sedert twee weken pogen de Engelsen en Fransen met sterke

strijdmachten en met de medewerking van een geweldige artillerie ons onze winst bij de Kemmelberg afhandig te maken. Divisie na divisie wordt in de strijd geworpen en opgeofferd. Het succes bleef telkens uit; daarom heeft het plaatselijk succes van onze stormaanval van de 8<sup>e</sup> mei te meer betekenis. Het aantal gevangenen van zes Franse en twee Engelse divisies wijst genoegzaam op hetgeen de vijand van plan was, evenals de krachtige aanvallen op de Kemmelberg, waarvoor alleen reeds acht divisies over een breedte van enkele kilometer waren opgesteld. Dit waren nog niet eens alle strijdkrachten, die aan de strijd deelnamen, daar, naar het westen aansluitend, nog meer vijandelijke aanvalstroepen waren opgehoopt. Aldus is het succes van deze aanvalsdag drievoudig geweest: terreinwinst bij Ieper van het zuiden uit; verzwakking van de vijand door de gevangenneming van bijna 700 mannen en het berokkenen van zware verliezen aan de vijand door het pareren der vijandelijke aanvalsplannen.

De aanval op de haven van Oostende.

Berlijn, 10 mei. Officieel. Engelse zeestrijdkrachten hebben hedenochtend om 3 uur na een hevige beschieting, een nieuwe poging gedaan om de haven van Oostende te versperren. Enige vijandelijke schepen, die onder bescherming van een kunstmatige nevel, de haven wilden binnendringen, werden daarin belemmerd door het goed gerichte vuur van onze kustbatterijen. Een oude kruiser ligt in elkaar geschoten buiten de vaargeul, zodat de ingang van de haven vrij is. Er werden nog doden aan boord van het gestrande schip gevonden. Twee overlevenden waren overboord gesprongen en werden gevangen genomen. Volgens de tot heden ingekomen berichten werden tenminste twee vijandelijke motorboten in de grond geboord en een monitor ernstig beschadigd. De versperringspoging is volkomen vrijdeld, zodat de vijand schepen en mensenlevens zonder succes heeft opgeofferd.



Berlijn, 10 mei. Officieel. De tweede poging der Engelsen om het elke dag dreigender wordende duikbootsteunpunt te naderen, heeft ons marinekorps even goed voorbereid aangetroffen als de eerste. Het was te voorzien dat de Engelse admiraliteit het niet bij een poging zal laten. De redenen, waarom de aanval ditmaal op Oostende plaats had, zijn op het ogenblik nog niet te overzien. Weliswaar werd voor Zeebrugge, tegelijkertijd met de aanval op Oostende, een dikke kunstmatige nevel door de Engelsen ontwikkeld, doch dit geschiedde blijkbaar slechts met het doel om ons af te leiden.

De vijand opende de 10<sup>e</sup> mei, 's ochtends om 2 uur 45 van zee uit het vuur op onze batterijen bij Oostende en enige minuten later werd een sterke kunstmatige nevel ontwikkeld. Toen om 3 uur 02 ten oosten van Oostende twee kruisers in de nevel werden waargenomen, zetten onze zware batterijen onmiddellijk een goed gericht vuur in. Een kruiser wendde zich naar het westen, de andere naar het noorden; de laatste werd herhaaldelijk opnieuw beschoten. Om 3 uur 34 dook hij nogmaals voor de ingang op en zank, terwijl hij onder een zwaar vuur werd genomen, buiten de vaargeul. Inmiddels hadden onze batterijen op zichzelf staande doelen op zee beschoten. Een stilliggende, niet vurende monitor, die blijkbaar buiten gevecht was gesteld, werd om 4 uur 10 terug in werking gebracht, maar onmiddellijk daarop door de vijand volkomen in de nevel gehuld. De gestrande kruiser is, naar de papieren aantonen, de Vindictive. Onze eigen verliezen zijn, evenals bij de eerste aanval verheugend gering.

Wolff meldt, dat niet alleen de Fransen in het Westen al frontvakken van de Engelsen moesten overnemen, maar dat ook het Belgische leger is gedwongen om zich tot ten zuiden van de lijn Boezinge-Langemark uit te breiden. Wolff verklaart een en ander uit de "zware nederlaag van de Engelsen".

Berlijn, 11 mei. Officieel: In het gebied van Kemmel wakkerde de vuurstrijd bij tijden aan. We hebben met succes kleine ondernemingen uitgevoerd. Franse plaatselijke aanvallen ten noorden van Kemmel en bij Loker zijn afgeslagen.

De aanval op Oostende.

Londen, 11 mei. De operatie tegen Oostende is, evenals de vorige, ten uitvoer gebracht onder directie van commodore Lynes. Het weer was ideaal tot 1 uur 45 in de ochtend, een kwartier voordat de Vindictive opkwam, om de ingang van de haven te bereiken. Toen dreef er een dichte zeedamp in de richting van de kust, waardoor het onmogelijk werd verder dan 300 à 350 meter te zien. Het werk werd daardoor zeer bemoeilijkt. De Vindictive manoeuvreerde gedurende 20 minuten van oost naar west heen en weer, zoekend naar de ingang van de haven. Inmiddels was zij blootgesteld aan vuur, dat verliezen onder de bemanning veroorzaakte.

Deze was verrukt toen zij om 2 uur 20 ontdekte, dat de Vindictive ongeveer evenwijdig met het havenhoofd lag. Toen kwam er een schot, dat de Vindictive deed overhellen. De kapitein zwenkte haar in het kanaal en liet haar met de achtersteven tegen het oostelijke hoofd lopen. Constaterend, dat ze van achter aan de grond zat en onbeweeglijk was, liet men de machinekamer ontruimen en de lading ontploffen. De bemanning sprong in twee motorboten, die dapper assistentie verleenden, gereed om te redden. De Vindictive lag met een hoek van 40 graden tegen het oostelijk hoofd. De Duitsers stelden alles in het werk om te voorkomen, dat de bemanning ontsnapte. Het regende granaten om de wegvarende motorboten. Een van deze kreeg om 3 uur 15 het vlaggenschip met admiraal Keyes aan boord in het zicht en twee luitenants met 38 man van de Vindictive werden door dit schip gered. Een man was dood. Allen, die aan boord van de Vindictive waren, waren vrijwilligers van Dover.

Twee motorboten werden uitgezonden om de hoofden te beschadigen.

Mist belette het werk van de vliegtuigen, die de schepen vergezelden. Een tijdlang waren zelfs de zoeklichten onzichtbaar, maar het weer klaarde op toen de Vindictive aankwam en de aanvallen uit de lucht begonnen opnieuw. Een uur lang donderden de kanonnen te land en ter zee, ontploffingen van bommen met vliegtuigen volgden elkaar op, zoeklichten doorkruisten de lucht, lichtbommen verspreidden hun schijnsel. Met twee motorboten voeren 3 officieren en 40 man van de bemanning der Vindictive weg; twee andere barkassen zochten onder hevig vuur de kust af, maar vonden niemand. De bemanning van de Vindictive bestond uit 52 officieren en manschappen. Ze was ongeveer twee mijl van de kust toen de vijand het vuur opende. Alle verliezen werden veroorzaakt door kanonvuur. De vijand gebruikte tal van 15 en 10 cm kanonnen en op zijn minst één kanon van 27 cm en honderden machinegeweren. Geen Duitse schepen te Oostende waagden zich op zee om de aanval van de Engelsen af te slaan, wiens verrichtingen door monitors gedekt werden. Het vuur der kustbatterijen was zo zwaar, dat dicht bij de twee monitors 200 granaten neerkwamen, zonder deze te raken of verliezen te veroorzaken. Vliegers bestookten onophoudelijk de vijand en stelden vervolgens vast, dat de Vindictive op 140 tot 180 m binnen de hoofden lag. Er is geen poging gedaan om manschappen te landen. Op de pier waren geen Duitsers te zien.

Londen, 11 mei. Van gezaghebbende zijde wordt geconstateerd, dat de Vindictive in de smalle invaargeul van de haven van Oostende ligt onder een hoek van 30 graden (met de as van de geul). Het is duidelijk, dat een schip van zowat 90 m lengte en dat onder zo'n hoek ligt, het kanaal van 97 m breedte niet volledig afsluit; maar toch is een zeer nuttig resultaat verkregen. Er is een gedeeltelijke afsluiting

van zeer ernstige aard teweeggebracht; en onder inwerking van de getijdenwerking en het spoedig aanslibben aan die kust zal de belemmering zeker nog toenemen. Er wordt niet beweerd, dat de aan de grond gezette kruiser het uitvaren van duikboten zal beletten of ten volle die van torpedobootjagers; maar het zal die beide toch geducht bemoeilijken. En – wat van zeer groot belang is - de lichte marinestrijdkrachten van de Duitsers zullen, wanneer ze door onze zee­strijdkrachten worden achterna gezet, niet meer, zoals tot dusver het geval was – met volle kracht de haven kunnen binnenstomen.

De Britse verliezen zijn – voor zover tot dusver is vastgesteld – zeer laag. Het tot uitvoering gebracht plan was een bijna volkomen herhaling van dat, hetwelk te Zeebrugge gevolgd was. Het geschiedde tussen donderdag middernacht en vrijdagochtend 4 uur; er werden hulpvaartuigen bij gebruikt en opnieuw werd er de methode van zwaar vuur en het verwekken van een rookscherm bij toegepast. Daar de nacht niet heel helder was en er op sommige plaatsen dichte mist hing, waren de omstandigheden vrij gunstig voor de onderneming.

Dat deel van de Belgische kust is zwaar bewapend. Onze geringe verliezen wijzen er op, dat de vijand werd verrast en dat de poging geslaagd mag heten.

Wat Zeebrugge betreft, is de regering voldaan, dat de Duitse praatjes over een onbelemmerde vaart van en naar deze duikbootbasis onjuist zijn. Fotografische opnamen bewijzen, dat de verklaringen der Duitsers volstrekt onwaar zijn.

Ten aanzien van Oostende zullen naar schatting tenminste vier of vijf weken moeten verlopen voor het kanaal kan worden vrijgemaakt.

De haven van Zeebrugge slibt snel aan, niettegenstaande er een baggermachine werkt. De tweede machine, die voorheen voortdurend werd gebruikt, is bij de operatie tot zinken gebracht. De ligging van de gezonken kruisers is van die aard, dat een poging om ze op te blazen, groot gevaar zou opleveren voor de havenmuren.

Het geringe aantal doden en gewonden te Oostende is geenszins toe te schrijven aan het slechte schieten van de Duitsers; de weersgesteldheid droeg hier grotelijks toe bij, terwijl de Vindictive voor deze onderneming juist een voldoende aantal manschappen aan boord had. Ze zijn er door motorboten afgehaald.

Londen, 10 mei. Een correspondent aan de zuidoostkust seint, dat de Vindictive en andere oorlogsschepen gisteravond vertrokken zijn en kalm stomend het Kanaal overstaken. Oostende werd gedurende ongeveer 2 uur gebombardeerd, terwijl de Vindictive ondertussen zijn weg naar de pier voortzette en in uitnemende positie tot zinken gebracht werd. Dit alles geschiedde onder zeer hevig vuur van het Duitse zware geschut. De operatie duurde ongeveer drie kwartier. De bemanning werd door een motorboot opgenomen en naar een haven aan de zuidoostkust gebracht. De andere schepen zijn ook teruggekeerd en de manschappen genieten nu een welverdiende rust na deze dappere tocht.

Londen, 11 mei. De bladen spreken in opgewonden termen van de jongste stoutmoedige daad der Britse vloot, die er "een hekel aan heeft iets half afgedaan te laten". Archibald Hurd die in de Daily Telegraph schrijft, verklaart het volgende: "Het tot zinken brengen van zes afsperringsschepen in de haven van Zeebrugge en Oostende zal, wat de moeilijkheden aangaat, aan latere generaties een nog verwonderlijker prestatie toeschijnen dan het dat heden ten dage doet. De Duitsers zullen de Vindictive met haar lading cement, dat in gewapend beton is overgegaan, een minder gemakkelijk uit de weg

te ruimen hinderpaal vinden dan het vodge papier dat ze wegwierpen, toen ze de beide havens van het land overweldigden dat ze zich verbonden hadden te beschermen."

In een hoofdartikel brengt de Daily Telegraph hulde aan admiraal Keyes. Het blad schrijft, dat Nelson nooit iets mooiers gedaan had. Is de Victory (het vlaggenschip van Nelson) "de kathedraal der vloot", de Vindictive is de 20<sup>e</sup> eeuwse getuigenis van haar gevechtsgeest.

De Daily Telegraph betoogt dat het geheim van deze nieuwe onderneming even goed was bewaard gebleven als die van de vorige. Ze schrijft: "De Duitsers doen hun best om de twee schepen te verwijderen, die dwars in het vaarkanaal van Zeebrugge liggen. Dat werk echter is voortdurend gestoord door onze vliegers, en voor zover men tot dusver is aan de weet gekomen, hebben ze daarmee zeer weinig voortgang gemaakt. Het mag worden aangenomen dat ook te Oostende onze vliegers een nauwlettend toezicht zullen oefenen; en het is zeer waarschijnlijk dat er vele weken zullen verlopen, vóór óf de ene óf de andere haven voor de Duitsers van enig nut kan zijn."

De Daily Chronicle merkt op:

"Daden van deze aard stellen in staat, een tipje op te lichten van de dichte sluier die het werk van de Britse vloot aan de waarneming onttrekt. De Britse vloot vervult haar ware taak in deze oorlog in stilte, ongezien, met de grootste bekwaamheid en met uiterste toewijding. Nog nooit in de geschiedenisboeken van de oorlog is een vollediger zegepraal van de macht ter zee geopenbaard dan die welke door de vloot is behaald. Elke dag worden er daden verricht, even vermetel bekwaam als die zeldzame prestaties, welke de pers wereldkundig mag maken.

Laat ons, bij het toejuichen van de daden te Zeebrugge en Oostende niet het stille werk vergeten, dat daarnaast wordt verricht door de onbekende helden die de wacht houden ter bescherming van ons eilandvaderland."

De Daily Mail schrijft:

"Keyes en zijn mannen tonen ons week na week, dat de geest van Nelson op onze moderne vloot voortleeft. Keyes had besloten dat officieren en bemanningen van een ander schip met de Vindictive ditmaal de manoeuvre zouden uitvoeren, maar verscheidene officieren, machinisten en leden van de bemanning, weigerden letterlijk het schip te verlaten en eisten het als een recht voor zich op, voor het krijgsbedrijf bij Oostende aan boord blijven. Dat werd hen toegestaan."

De Times deelt mede:

"De beschrijving, die de Duitsers van het gebeurde hebben gegeven, is even misleidend als die, welke zij hebben gepubliceerd na ons succes te Zeebrugge. Ze verklaarden dat de afsluitingspoging "totaal verijdeld" was en dat "de Engelsen terug mensenlevens en schepen nutteloos hadden opgeofferd." Verscheidene van onze schepen – zo beweren zij – trachtten de haven binnen te dringen, doch werden "verjaagd door het uitstekend gerichte vuur van onze kustbatterijen." Een oude kruiser, dat wordt toegegeven, ligt voor de haven aan de grond, maar die is "in stukken geschoten". Er wordt geen woord gezegd om bij het Duitse volk het besef te werken, dat "de in stukken geschoten kruiser" gevuld was met beton, en dat wij het waren, die hem opbliezen en niet de Duitsers die hem in de grond boorden.

De "opoffering van mensenlevens", welke de Duitse autoriteiten zo gevoelig zijn van te betreuren, was, naar wij het genoeg hebben te vernemen zeer gering, ten spijt van het "uitstekend gerichte vuur."

De droefenis van de vijand over onze "nutteloze" opoffering van schepen is niet verwonderlijk. Ons verlies beperkte zich tot een enkele beschadigde motorsloep, die op bevel van onze admiraal werd in de grond geboord. Maar wij en onze geallieerden beschouwen niets als nutteloos, dat het roversbedrijf van de duikboten tegengaat. We zijn er volkomen van overtuigd, dat onze operaties bij Zeebrugge en Oostende er veel toe hebben bijgedragen om die schandelijke oorlog te beperken. Reeds waarschuwt de vijand door middel van draadloze telegrafie om niet naar hun verblijfplaats op de kust van Vlaanderen terug te keren, doch naar de havens van de baai van Helgoland te stomen, welke veel minder gemakkelijk gelegen zijn en die veel minder gevaarlijke bases vormen voor de aanvallen op onze koopvaardijvloot. Het is nu duidelijk dat de onderneming ten volle gerechtvaardigd is door de resultaten. De aanvallende politiek, waarvan die aanval een uitvloeisel was, dient verdere uitbreiding en invloed te krijgen."

De oorlogstoestand.

Weer een dag zonder veranderingen van belang op de gevechtsterreinen. Niet anders dan plaatselijke ondernemingen, die geen nadere beschouwingen lonen. De "hooggeplaatste" officier, die zich iedere week door Reuter laat ondervragen, d.w.z. iedere week door Reuter een mededeling laat verspreiden, twijfelt niet in het minst of de Duitsers zullen hun offensief spoedig hervatten: in Vlaanderen, aan de Somme, en op de tussengelegen gedeelten van het front. Dat is dus tegen het hele Britse leger.



Tegenover deze stelligheid omtrent de voorbereiding van de Duitsers, vraagt men zich opnieuw verwonderd af, wat de geallieerden noopt, daar zo werkeloos bij te blijven toezien. Hun "eindoverwinning" komt daardoor voorlopig nog niet nader.

De Vindictive, die voor Oostende aan de grond gezet is, ligt scheef voor de ingang van de haven. Ze mag een aanzienlijke belemmering zijn, ze maakt de doorvaart van duikboten en zelfs van torpedostrijdkrachten nog niet onmogelijk. Dat zeggen de Engelse berichten.

Wat Zeebrugge betreft, ontkennen zij, dat daar de uitvaart onbelemmerd is, maar ook wat die haven aangaat, is noch wordt van Britse zijde beweerd, dat ze niet meer als duikbootbasis te gebruiken is. Als het zover zal komen, moet de belemmering worden vergroot. Wellicht zullen de Engelsen, nu zij, na vele jaren van werkeloosheid tegenover de Duitse duikbootbasis in Vlaanderen (afgezien dan van het offensief bij Ieper vorig jaar) er in geslaagd zijn iets tot belemmering van het uitvaren uit die havens tot stand te brengen, naar men mag vermoeden, het daarbij niet laten.

Onze correspondent te Havre maakt melding van een moedig stukje van een Belgische officier, luitenant Maroy, die in de nacht van 22 op 23 april met zes man ten noordwesten van Ieper wist door te dringen in de vijandelijke linies. Maroy met zijn mannen doodden twee schildwachten, namen vijf man van een kleine Duitse post gevangen en maakten het machinegeweer buit, waarmee de post bewapend was. Aan dit wapenfeit dankt luitenant Maroy zijn negende eervolle vermelding.

12 mei 1918

Havre, 11 mei. Officieel weekbericht van 4 tot 10 mei: Gedurende de afgelopen week hebben de Duitsers onze vooruitgeschoven posten tussen het kanaal van Passendale en Nieuwendamme aangevallen. Deze aanval werd volkomen door onze infanterie en geschutvuur afgeslagen. Driemaal poogde de vijand een overval op een van onze posten in de streek van Nieuwpoort te doen. Deze pogingen hadden geen resultaat, evenals een aanval op onze vooruitgeschoven stellingen in het gebied van Ramskapelle. Onze batterijen hebben met succes talrijke vernielingsschoten op de vijandelijke artillerie gericht en de verbindingswegen van de vijand bestookt.

Onze vliegtuigen waren zeer bedrijvig. Behalve het regelen van het geschut en het maken van fotografische opnamen, hebben zij verscheidene vijandelijke toestellen in ontredderde toestand tot dalen gedwongen. Op dezelfde dag werden twee kabelballons door dezelfde vlieger in brand geschoten en een Duits vliegtuig in vlammen binnen onze linies tot dalen gebracht.

Parijse bladen melden, dat de Belgische burgerlijke overheid van leper te Saint Omer is aangekomen, waar ze van nu af aan de gastvrijheid de Franse overheid geniet, aldus een bericht van Duitse zijde.

Parijs, 11 mei. Men kan met de Gaulois vaststellen, dat de dag van gisteren zeer goed is geweest, een dag om "een streepje aan de bak te zetten". De Fransen heroverden Grivesnes en schoten zes Duitse vliegtuigen neer, terwijl de dappere zeelieden van het oude Engeland Oostende versperden. De Fransen en Engelsen houden zegevierend de vijand tegen, en verzuimen tezelfdertijd geen enkele gelegenheid om hun stellingen te verbeteren, waar zij dit nodig achten. Met dit doel maakten de Fransen zich meester van het park van Grivesnes, hetwelk de Duitsers nog voor een deel bezet hielden sedert de gevechten van maart. Het bezit van deze gewichtige hoogtestelling,

die het kasteel en het dorp dekt, verzekert hen de beheersing van de oostwaarts naar de Avre afdalende vlakte. De onvergelykelijke geestdrift der poilus bracht hen zo onverhoeds in de Duitse verdedigingswerken, dat een groot aantal vijanden levend in hun handen vielen. De vijand ondernam geen enkele tegenaanval met zijn infanterie, maar opende een ontzettend hevig geschutvuur op het park, hetgeen de soldaten evenwel niet verhinderde om zich stevig in de veroverde vesting te nestelen. De Engelsen ondernamen op vele punten goed geslaagde, kleine operaties tussen de Somme en de Avre.

Het schijnt dat Mackensen in opdracht heeft, een geweldige aanval aan te voeren, hij zal dan echter tegenover een ander vraagstuk geplaatst worden dan Ludendorff, die tegen twee afzonderlijk opererende legers optrok. Mackensen zal één enkel leger tegenover zich krijgen, waarvan het hecht verband door niets meer te breken is.

Uit de jongste inlichtingen blijkt, dat de vijandelijke divisies, ongeveer 150 in aantal, in de volgende drie hoofdsectoren aldus zijn gegroepeerd: van Nieuwpoort tot Ieper (40 km) 10 divisies, of twee man per meter; van Ieper tot het kanaal van La Bassée (30 km) 40 divisies, of zes man per meter; kanaal van La Bassée tot de Oise (150 km) 100 divisies of iets meer dan vijf man per meter.

De aanval op Oostende.

Londen, 11 mei. Het oorlogskabinet heeft aan vice-admiraal Keyes te Dover het volgend telegram gezonden: het land is u en de officieren en manschappen, die onder uw bevelen staan, de meest hartelijke dank verschuldigd voor de geslaagde krachtsinspanning welke ge hebt ontplooid om de duikbootbedreiging in haar oorsprong te treffen. Het blokkeren van Oostende in de afgelopen nacht heeft zich

bij de heldhaftige onderneming bij Zeebrugge aangesloten en haar voltooid. Wij zenden u onze oprechte gelukwensen.

Berlijn, 11 mei. Omtrent de nieuwe aanvalspoging der Engelsen op Oostende, verneemt het Wolffbureau van een ooggetuige: de monding van het kanaal van Brugge naar Oostende loopt, breed aangelegd, tussen houten beschutsels de vrije zee in. Het binnenvaren is dus gemakkelijker dan bij Zeebrugge, met de in een halve cirkel vooruitstekende pier. Daarentegen kan echter het geschut zijn spervuur bij Oostende, zonder op de daarvoor gelegen eigen havenwerken acht te slaan, ongehinderd in dichte golven concentreren.

De 10<sup>e</sup> mei, om 2 uur 45 's ochtends, werd een hevige beschieting van land en zee uit op Oostende ingezet. Ongeveer 10 vijandelijke vliegtuigen verschenen en wierpen bommen neer. Tegelijkertijd zweefde van zee uit een dichte kunstmatige nevel in de richting van de kust aan. Er werd een geruis van motoren gehoord en het naderen van door de nevel niet nader te herkennen tegenstanders gemeld.

Op de kust was bij het eerste teken van een aanval alarm geblazen; met zoeklichten en lichtkogels werd het gebied voor de kust afgezocht. Minutenlang was niets te zien. Even na 3 uur doken betrekkelijk dicht voor Oostende de omtrekken van twee grote schepen op. Ze werden onmiddellijk met een vernietigend vuur bestookt, zodat zij weldra omkeerden en verdwenen. Een van hen heeft zich niet meer vertoond. Volgens uitlatingen van gevangenen was het de kruiser Sappho, over welks lot overigens niets bekend is. De nevel werd steeds weer door talrijke snel varende motorboten rondom de grotere schepen en torpedojagers vernieuwd. Plotseling verscheen één der beide kruisers, naar later bleek de Vindictive, opnieuw voor de ingang van Oostende. Ofschoon het schip doorboord was van gaten, nieuwe en oude, daar de wonden, die het

schip de 23<sup>e</sup> april bij zijn deelneming aan de overval op de pier had geleden, slechts gebrekkig waren hersteld, luisterde het nog naar het roer en wilde blijkbaar met laatste kracht de vaargeul binnendringen om voor de sluizen te zinken. Doch thans werd het door zo'n hagel van kogels ontvangen, dat het zinkend tegen het paalwerk van het uiterste einde van de havendam opliep en daar aan de grond geraakte. Daar mag het, voor het geval het niet de moeite waard is om het los te krijgen, blijven liggen zolang het wil; ons hindert het daar niet.

Kort daarop voeren wij met de boot langs zij het schip, en klauterden tegen de steile wand op. De aanblik, die het bovendek bood, was schokkend. Niets levends, slechts doden, overal verspreid, de meesten met blauwe matrozenkielen en enige met kaki en stalen helm. Geen plank, geen trap was meer heel en het gehele dek was met splinters en brokstukken bedekt. Op de brug was het stuurrad uiteengerukt. Het schip is niet meer te gebruiken, doch onze werf zal de grote metaalstukken van dit schip met vreugde aanvaarden.

Volgens uitlatingen van gevangenen was de bemanning van de Vindictive ditmaal niet uit vrijwilligers gevormd. (Naar men heeft gelezen, meldde Reuter dat allen, die zich aan boord van de Vindictive bevonden, vrijwilligers uit Dover waren – redactie). De onderofficieren en manschappen vermoedden bij het wegvaren niet, waarom het ging; pas dicht voor Oostende is hun verteld, dat er iets bijzonders ging gebeuren.

13 mei 1918

Berlijn, 12 mei. Officieel middagbericht: Op het gevechtsterrein bleef aan de slagfronten de gevechtsactie beperkt tot ondernemingen door de vijand. Ten noorden van de Kimmel en aan de zuidelijke oever van de Leie viel de vijand op verscheidene plaatsen aan na

hevige artillerievoorbereiding om krachtige verkenningspogingen uit te voeren. Ten noorden van de Kemmelberg deden wij de vijandelijke aanval in een gevecht van man tegen man in de voorste linies mislukken. Elders legden zijn stormtroepen het reeds af in ons vuur.

Berlijn, 13 mei. Officieel: In de streek van Kemmel heeft de levendige vuurstrijd voortgeduurd, in samenhang met plaatselijke infanteriegevechten.

Londen, 12 mei. Officieel middagbericht: Bij een geslaagde plaatselijke operatie, die gisteren door Franse troepen werd volbracht om hun posities ten noorden van het dorp Kemmel te verbeteren, maakten wij meer dan 100 gevangenen.

Bij het kanaal van Ieper naar Komen werd gistermorgen een vijandelijke strooppatrouille teruggedreven; we kregen enige gevangenen in handen.

In de loop van de nacht namen wij bij patrouillegevechten in de buurt van Meteren verscheidene gevangenen en maakten wij machinegeweren buit.

De aanval op Oostende.

Berlijn, 12 mei. De militaire medewerker van de Deutsche Tageszeitung schrijft in een artikel, getiteld "Engelse benauwdheden" over de tweede Engelse vlootaanval op Oostende het volgende: in de eerste plaats bewijst de totaal mislukte tweede Engelse vlootaanval op Oostende met de schijn aanval op Zeebrugge, hoe erg de schoen knelt. Een beter bewijs voor de onweerlegbare doeltreffendheid van onze duikbootoorlog, dan deze wanhopige aanvallen op onze zeeflanken, die de Engelsen tot dusver niets dan zeer aanzienlijke verliezen hebben opgeleverd, zou men niet kunnen wensen.

Indien het waar is, dat het rapport van de Britse admiraliteit reeds donderdagavond sprak van een zogenaamde geslaagde actie tegen Oostende, terwijl die aanval zelf pas vrijdagochtend vroeg plaats vond, kan men daaruit best opmaken, hoe erg Engeland liegt. In dit geval was de leugen om redenen van binnenlandse politiek en om de stemming in het land te verbeteren, wel zeer dringend nodig. Maar het blijft pijnlijk, dat het bericht de gebeurtenissen een halve dag voor was, zodat geen mens in de hele wereld nog geloof kan hechten aan dit soort van berichtgeving. Enkel ontbreekt nog het telegram van gelukwensen van de koning, dat misschien reeds op woensdag verstuurd is.

Kortom, Engeland heeft zich geblameerd en dat wel terdege.

In verband met het bericht uit Duitse bladen overgenomen in het ochtendblad van gisteren alsof de Belgische burgerlijke overheid van Ieper te Saint Omer is aangekomen, mag nog even medegedeeld worden dat daaraan geen militaire betekenis kan gehecht worden. Ieper is nu reeds twee jaar door de burgerlijke bevolking ontruimd; er is geen Ieper meer, alleen nog muren en kelders zijn er, door de geallieerde soldaten betrokken. Het gemeentebestuur, onder voorzitterschap van burgemeester Collaert, lid van de kamer, vergaderde geregeld te Parijs, doch heeft er de voorkeur aan gegeven te vergaderen in de nabijheid van de gevluchte bevolking van Ieper, grotendeels ondergebracht in het noorden van Frankrijk.

14 mei 1918

Londen, 13 mei. Officieel avondbericht. Het vijandelijk geschut heeft hedenmorgen vroeg een aanzienlijke werkzaamheid ten noorden van Serre ontwikkeld en is de gehele dag op het zuidelijk deel van het Britse front en in het vak ten noorden van Kemmel bedrijvig geweest.

Londen, 13 mei. De admiraliteit meldt: gedurende het tijdperk van 6 tot en met 12 mei hebben onze luchtstrijdkrachten, die van Duinkerken uit werkzaam zijn, geslaagde bomaanvallen gedaan op de dokken van Oostende, de marinevliegtuigbasis van Zeebrugge, de pier, de sluizen en de vijandelijke schepen in de nabijheid. Verscheidene treffers werden verkregen op loods en op de pier van Zeebrugge, terwijl een grote loods in de marinevliegtuigbasis van Oostende volkomen uitbrandde.

Gedurende een offensief van patrouilles werden zes vijandelijke vliegtuigen vernield en twee stuurloos tot dalen gebracht. Een van onze vliegtuigen wordt vermist. De 10<sup>e</sup> mei kreeg één van onze vliegtuigen in de Noordzee een zeppelin in zicht, die op patrouille was. Na een half uur keerde de zeppelin naar zijn basis terug.

De aanval op Oostende.

Hamburg, 13 mei. Het Hamburger Fremdenblatt verneemt uit Berlijn: het onderzoek van de Engelse kruiser Vindictive, bij de laatste aanval op Oostende gezonken, heeft uitgewezen, dat het schip niet met cement was gevuld en evenmin (door de Engelsen) "opgeblazen" is, doch dat het Duitse geschutvuur het tot zinken heeft gebracht.

Londen, 14 mei. Haig meldt: Eergisteren was het vliegen tot de avond weer onmogelijk; toen klaarde het op en konden onze vliegers bij uitstekend zicht heel wat nuttig werk doen, in samenwerking met de artillerie. Meer dan 8 ton bommen werden geworpen op doelen bij Menen, Armentières, La Bassée en op de haven van Brugge.

In luchtgevechten hebben wij zes vijanderlijke toestellen neergeschoten, een van de onze wordt vermist.



's Nachts hebben onze vliegers 14 ton bommen geworpen op de spoorwegstations van Amiens, Chaulnes, op Bapaume, Péronne en de haven van Brugge. Een van onze toestellen is niet teruggekeerd.

Londen, 14 mei. De marinedeskundige van de Daily Telegraph, Archibald Hurd, schrijft in zijn blad dat de toestand in de Noordzee een snelle wijziging ondergaat in de richting van een toeneming der mogelijkheden voor de Duitsers. Morgen, 15 mei, treedt de aankondiging der admiraliteit nopens het grote mijnenveld tussen de Noorse kust en de Shetland-eilanden in kracht. Blijkbaar begint de admiraliteit het duikbootvraagstuk onder de knie te krijgen.

In ieder opzicht is de Noordzee met alle bruikbare middelen afgesloten. Het mag worden aangenomen dat de overzeese oorlogsvaartuigen van de vijand niet langer in het donker uit de Baai van Helgoland kunnen uitlopen, en dat de torpedobootjagers, die hun basis hebben in Zeebrugge, hebben opgehouden de vrijheid van beweging te bezitten, waarover zij tot dusver beschikten om te Zeebrugge en te Oostende in en uit te lopen, terwijl dankzij de afsluiting van Straat Dover en het nieuwe mijnenveld in het noorden, de duikboten die zich van of naar de zeevaartroutes in de Atlantische oceaan begeven, blootstaan aan gevaren, waarvan er zijn, die ze tot nu toe naar aard en uitgebreidheid niet gekend hebben.

Terzelfder tijd neemt de kracht van de aanvallen door bovenzeeschepen en vliegtuigen gedaan op duikboten toe.

Het noodlot van de duikboten, zo schrijft Hurd verder, is bezegeld. Een slag ter zee kunnen de Duitsers krijgen, als ze hem zoeken. De grote vloot wordt goed op sterkte gehouden, en enige van de beste Amerikaanse schepen zijn eraan toegevoegd. Maar de jongste redevoering van admiraal von Capelle geeft geen aanleiding om te veronderstellen, dat Duitsland plannen heeft om een slag te

aanvaarden. De Duitsers schijnen nu het oog te hebben gevestigd op de duikbootkruisers, waarvan men vertelt, dat ze hun voltooiing naderen. Op die duikbootkruisers is al hun hoop gevestigd, maar grote duikboten hebben onvermijdelijk te kampen met de gevaren van mijnevelden en ze bieden een gemakkelijker doel voor onze patrouillerende torpedojagers en vliegtuigen.

Von Capelle mag beweren, dat ondernemingen tegen Zeebrugge en Oostende zijn "verijdeld", maar de tijd is nabij, waarop het omgekeerde aan de dag zou kunnen treden. Onzin is het, als von Capelle beweert, dat de duikbootveldtocht "nog gedurende jaren" zou kunnen worden volgehouden. Duitsland is niet in staat onbeperkt met dit bedrijf voort te gaan. Het nieuwe mijneveld, gepaard met ondernemingen tegen Zeebrugge en Oostende maken in heel Duitsland een indruk, ook op de Duitse zeelieden, waarvan we met belangstelling de uitwerking tegemoet zien.

15 mei 1918

Londen, 14 mei. Officieel avondbericht: Vannacht werd een plaatselijk gevecht ten noorden van Kimmel geleverd, waar de vijand in de richting van Klein Vierstraat een gasaanval deed en door de Franse troepen werd teruggeslagen.

Van de rest van het front niets te melden.

De tweede aanval op Oostende.

Londen, 14 mei. De admiraliteit heeft een uitvoerig verslag het licht doen zien over de tweede poging om de haven van Oostende te versperren, dat de moeilijkheden, die men te boven moest komen, scherp doet uitkomen zo goed als de manier, waarop ze werden aangevat en in de eerste plaats de vermetelheid van de hele verrichting en de schitterende dapperheid dergenen, die ze

volvoerden. Bij de eerste poging werden de versperringschepen Sirius en Brilliant op een dwaalspoor gebracht, omdat de boei, die de haveningang aanduidt was verlegd. Luchtverkenning wees uit, dat de Duitsers de boei daarna geheel hadden weggenomen. Toen was er geen enkel richtteken. Bovendien hadden de Duitsers als voorzorg tegen een landing stukken uit de steigers weggeslagen. Verder was toen onze schepen donderdag tegen middernacht het anker lichtten, bekend, dat zowat negen Duitse torpedojagers buitengaats waren. Nog een andere moeilijkheid was het om de vijand, die tengevolge van de vorige ondernemingen op zijn hoede was, te overrompelen.

Derhalve werd er niet eerst gebombardeerd. Het voorbereidende stafwerk daalde in de kleinste bijzonderheden af. Daartoe behoorde het opstellen van een nauwkeurige tijdstabel voor elk stadium der operatie, en nauwkeurige bevelen om een rookscherm te ontplooiën met schetsen, die voor elke windrichting pasten.

Toen de Vindictive Oostende naderde, achter een rookgordijn verborgen, stevende een torpedojager snel vooruit om een lichtboei plaatsen voor het aangeven van de koers, terwijl een motorboot een calciumvlam op de plek, waar de boei aan de haveningang had gelegen, deed uitlaaien. Vier minuten voor de Vindictive daar aankwam, werd het sein gegeven om het kanonvuur te openen.

Op hetzelfde ogenblik schoten twee motorboten te voorschijn en slingerden torpedo's tegen de uiteinden der hoge houten hoofden.

Op het westelijke einde stond een machinegeweer. Het verdween in een uitbarsting van vlammen en wrakstukken. Boven de stad verscheen toen plotseling een vlam hoog in de lucht en zank langzaam noordwaarts. Dat was het sein van de vliegtuigen en de eerste bommen daarvan begonnen tegelijk met de eerste granaten der monitors te vallen.

De verrassing was, ondanks de waakzaamheid der Duitsers, blijkbaar volkomen, daar tot op het ogenblik dat de torpedo's der motorboten ontploften, nog geen schot van het land uit was gelost, doch daarna was de verwarring ontzaglijk. Oostende is ruimschoots met batterijen van zes tot vijftien duim voorzien. Deze openden het vuur in en over het rookgordijn, terwijl de grote belegbatterijen van ons marinegeschut in Vlaanderen ingrepen om de zware Duitse kanonnen te neutraliseren.

Gedurende de ganse verwoede strijd was de oude Vindictive bezig naar de ingang van de vaargeul te stevenen. Eensklaps werd opgemerkt dat het rookscherp nat en kil werd; de mist was de torpedojagers genaderd en dwong deze hun lichten te ontsteken en misthoorns te gebruiken om contact met elkaar te houden. De aanval in de lucht werd gestaakt en de Vindictive, die nog een eind weg had af te leggen, bevond zich in een dichte duisternis.

Zelfs de ontzaglijke lichten van Dover drongen niet meer door de mist heen en de Vindictive begon heen en weer te kruisen om de ingang te vinden. Tweemaal moet hij er aan voorbij zijn gegaan, doch de derde keer kwam zijn beurt. De mist doorklievend, dook de onmisbare motorboot op, voer snel de opening binnen onder een zwaar vuur, legde tussen de pieren (ontploffbare stoffen, mijnen? – Redactie) neer. De Vindictive stoomde er overheen en werd getroffen.

In de oostelijke pier was een gat op ongeveer 200 m van het einde af. Zodra men dit voorbij was, verliet commandant Godeal zijn hut (waar hij tevoren alle officieren had ontboden), ging aan dek, ten einde des te beter zijn standplaats te kunnen uitkiezen en riep door een reet in de wand van de hut zijn bevelen aangaande de koers. Zo stuurde hij de Vindictive en deed het schip met de boeg op het oostelijke hoofd lopen, alsmede het ter lengte van 320 voet dwars over de vaargeul

zwaaien. Op dat ogenblik trof een granaat de hut en doodde Godeal waarschijnlijk. Luitenant Crutchie maakte, dat het schip een hoek van ongeveer 40 graden met de steiger beschreef, maar toen scheen het vast te zitten. Nadat de machines enige minuten tevergeefs hadden gewerkt, beval hij het schip te verlaten en het "op te blazen". De Vindictive zonk ongeveer zes voet. Toen lag het schip op de bodem, zijn taak was volbracht.

Er werden mannen gedood of gewond, terwijl de bemanning werd overgenomen door twee motorbarkassen onder het vuur van de vijand. Op een daarvan, 254 genummerd, werd de boeg in splinters geschoten. De commandant en een aantal leden van de bemanning werden gewond, de plaatsvervangende commandant gedood. De barkas was in zinkende staat, toen ze de torpedojager Warwick bereikte. Zodra alle opvarenden waren overgebracht, werden ontplofbare stoffen in de machinekamer gelegd en het vaartuig tot zinken gebracht. Vuurpijlen tot sein van de terugkeer werden opgelaten. Overeenkomstig het plan kwamen de barkassen en motorboten om half drie terug. Ze stopten langs zij de torpedojager en wisselden berichten uit. Niemand had een enkel vijandig oorlogsvaartuig gezien. De negen Duitse torpedojagers, die buitengaats waren en klaar voor de strijd, hadden bij zichzelf uitgemaakt dat bescheidenheid het beste deel van de moed is.

Bij de vorige poging om Oostende te blokkeren voerde Godeal het bevel over de Brilliant en met alle andere officieren van Brilliant en Sirius had hij zich onmiddellijk vrijwillig voor de nieuwe operatie aangemeld. Een deel van het machinekamerpersoneel van de Vindictive dat bij Zeebrugge was geweest, maakte er eveneens met nadruk aanspraak op, om op de Vindictive te blijven, wegens de bijzondere kennis, die ze van de machines bezaten. Het verslag eindigt als volgt:

De officieren, die de verrichting uitvoerden, maken er geen aanspraak op, dat de haven van Oostende volkomen is afgesloten, maar het doel daarvan om de vijand te hinderen en de haven ontoegankelijk te maken behalve voor kleine vaartuigen en (de laatste woorden ontbreken – redactie).

Berlijn, 15 mei. Officieel: Ten Westen van Kimmel hebben wij geslaagde aanvallen gedaan en 120 gevangenen gemaakt. Onze aanval stootte op Franse troepen, die werden afgelost en zware bloedige verliezen leden.

De vuurstrijd bleef in het gebied van de Kimmelberg van grote kracht. Vanochtend hebben zich daar ten gevolge van Franse aanvallen nieuwe infanteriegevechten ontwikkeld.

De Engelse aanval op Oostende.

Londen, 14 mei. Naar de Duitse admiraliteit verklaart, heeft het onderzoek bewezen, dat de Vindictive niet met cement was geladen en dat het schip niet door de Engelsen is opgeblazen, maar door Duitse batterijen in de grond geboord.

De secretaris van de Britse admiraliteit verklaart, dat het Britse communiqué van de 10<sup>e</sup> mei, waarin is gemeld, dat het schip met cement was geladen, helemaal juist is.

De bewering der Duitsers is derhalve volstrekt onjuist.

16 mei 1918

Berlijn, 15 mei. Officieel avondbericht: Bij de afweer van de vijandelijke aanval vanochtend vroeg ten noorden van de Kimmel is een beperkte inbraakplaats in de voorste linie der Duitsers gebleven.

Londen, 15 mei. Officieel avondbericht: Vanochtend vroeg plaatselijke strijd in het vak ten noorden van het dorp Kimmel, waarin de Franse troepen verscheidene gevangenen maakten en hun linie voorspoedig voorwaarts schoven. Van elders niets te melden, (vuur?)bedrijvigheid over en weer op het slagfront daargelaten.

Berlijn, 15 mei. Sedert de vijand door de grote successen in Vlaanderen tot de ontruiming van de boog van Ieper was gedwongen en daardoor het onmiddellijk achter het gevechtsterrein gelegen gebied aan het bereik van het vijandelijk geschut was onttrokken, kon er van Duitse zijde volgens het vastgesteld plan toe worden overgegaan de Vlaamse inwoners naar hun woonplaatsen, voor zover die niet zijn vernield, terug te brengen. Natuurlijk is dit aanvankelijk slechts in zeer beperkte mate mogelijk. Het Engelse geschutvuur heeft te veel dorpen en gehuchten, ook wanneer ze niet door de Duitse troepen waren bezet, met de grond gelijk gemaakt.

Daar de hevigheid van de Engelse beschieting de wegtrekkende inwoners in de regel verhinderde hun have en goed mee te nemen, welke dan later aan de door de Engelse beschieting ontstane branden ten offer vielen, heeft het Duitse bestuur op bereidwillige wijze ingegrepen en de terugkerende bewoners voorlopig van het meest nodige voorzien.

Een luchtaanval op Zeebrugge.

Men meldt ons van de grens:

Vannacht is Zeebrugge van de lucht uit aangevallen. Een vliegtuig viel brandend omlaag.

Bij een gevecht tussen twee toestellen kwam er een boven Nederlands gebied, waarop onze grenswacht het beschoot. Overigens werd gisteren de hele dag zwaar roffelvuur gehoord.

Berlijn, 16 mei. Officieel. Nadat gisteren de infanteriegevechten ten noorden van de Kemmel, waarbij wij de Fransen weer uit de plaatselijke inham in ons front, die zij aanvankelijk hadden weten te maken, hadden verdreven, een einde genomen hadden, verflauwde in het Kemmelgebied het artilleriegevecht. Ook op de andere gedeelten van het front verminderde de kracht van het wederzijds artillerievuur. Hevige vuuraanvallen tegen onze infanterie- en artilleriestellingen aan beide zijden van het La Bassékanaal duurden evenwel voort. Hetzelfde was het geval tussen de Somme en de Avre.

Londen, 15 mei. Officieel. Op de 14<sup>e</sup> mei zijn onze vliegers druk aan het werk geweest. Zes vijandelijke machines zijn geveld. Een werd tot dalen gedwongen. Ook is er van de grond af een vijandelijk vliegtuig neergeschoten door anti-luchtvaartgeschut. Een achtste vliegtuig viel ten offer aan het vuur van onze infanterie. Wij missen twee vliegtuigen. 's Nachts hebben we bommen geworpen op de spoorwegstations van Rijsel, Menen, Chaulnes en Péronne en verder op verschillende doelen bij Bapaume en ten zuiden van de Somme. Verder hebben we de havenwerken van Brugge gebombardeerd. Al de machines, die daaraan deelnamen zijn teruggekeerd.

De oorlogstoestand.

Van de gevechtsterreinen geen nieuws van belang. Het Duitse hoofdkwartier sprak gisteravond van een klein voordeel, door de Fransen bevochten in de buurt van de Kemmelberg, welk voordeel later weer verloren ging.

Alle berichten, die betrekking hebben op krijgsverrichtingen ten noorden van de Somme, worden van de ententezijde alleen verspreid in het officiële Britse legerbericht uit Londen. Het Franse legerbericht maakt daarvan geen gewag, onverschillig of het gunstig of ongunstig was.



We hebben hierop dadelijk de aandacht gevestigd toen voor het eerst Franse versterkingen aan het Engelse front in Vlaanderen waren verschenen. Men zal dit, nu het krijgsbedrijf eerstdaags wel weer zal opvlammen, goed in het oog moeten houden, om zich niet van de wijs te laten brengen door zulke berichten als bijvoorbeeld dat van Wolff, dat de Fransen het verlies van de Kemmelberg hebben verzwegen. Een dergelijke bewering is misleidend. De Fransen hebben daar wel degelijk melding van gemaakt, maar dat gedeelte van hun communiqué stond opgenomen in het Londense bericht. In het Parijse bericht, dat, zoals gezegd, het krijgsbedrijf ten zuiden van de Somme en verder behandelt, was het verlies van de Kemmelberg niet op zijn plaats.

Aan de andere kant heeft het natuurlijk evenmin enige waarde, als men van ententegezinde zijde opmerkt, dat er aan een Duits bericht over Vlaanderen moet worden getwijfeld, alleen daarom, dat er in het Franse bericht niets van staat gemeld. Ook al zijn de Fransen in gevecht geweest, en al zijn alleen zij in een gevecht geweest, er wordt alleen uit Londen over het frontgedeelte ten noorden van de Somme verslag gedaan.

17 mei 1918

Berlijn, 16 mei. De koning van Beieren heeft bij het schouwen van zijn regimenten, die in de zware gevechten om de Kemmelberg schitterend werk hebben verricht, de volgende toespraak tot zijn troepen gehouden: Ik heb de daden van de divisie met trots gevolgd. Ze stond tegenover een zware taak, doch overal waar ze heeft ingegrepen, heeft ze zich onderscheiden en niet vergeten haar plicht te doen, doch eer en roem met haar naam verbonden. Ik heb velen van u in München gezien, doch niet allen en het verheugt mij dat ik u eindelijk samen kan begroeten. Ge komt zojuist uit een zware slag, waarin ge u op een roemrijke wijze hebt geweerd en de Kemmel hebt

veroverd. Ik zeg u mijn koninklijke dank. We wensen allen naar het vaderland te kunnen terugkeren, doch zullen verder strijden totdat de vijand tot de vrede geneigd is. Ge zijt uit verschillende delen van België afkomstig, doch allen hebben even dapper gestreden en zullen dat blijven doen tot de dag van de overwinning.

Men meldt ons uit Oostburg:

Ook in de nacht van woensdag op donderdag is de bedrijvigheid der vliegers boven België zeer groot geweest. Er zijn weer een groot aantal bommen geworpen in en rond Brugge en Zeebrugge. Het afweergeschut der Duitsers was ook bijzonder hevig. Bij honderden zag men de granaten in de lucht uiteen springen. Te ruim 11 uur 's avonds passeerde ten zuiden van deze gemeente een vliegmachine van onbekende nationaliteit.

De grote slag in Frankrijk.

Berlijn, 17 mei. Officieel. Een vijandelijke monitor heeft Oostende beschoten en aanzienlijke verliezen onder de bevolking teweeggebracht.

Londen, 17 mei. Maurice zet in een artikel in de Daily Chronicle over de aanstaande derde Duitse aanval uiteen, dat de positie van de Engelsen in Vlaanderen altijd moeilijk is geweest, aangezien in dat gebied de wegen, die de hoofdadere van aanvoer zijn, evenwijdig met het front lopen, zodat elke opmars van de vijand de verbindingswegen van het geheel bedreigt. Bovendien heeft de vijand tijd gehad om meer manschappen en kanonnen uit Rusland aan te voeren. Maar de factoren, die in het voordeel van de geallieerden zijn, zijn, dat er nu meer Amerikanen en Italianen beschikbaar zijn. Bovendien zal het beginsel van Foch nopens zuinigheid met strijdkrachten, dat tot dusver ten gevolge heeft

gehad, dat de Engelsen de voornaamste stoot te verduren hebben gehad en voortdurend tegen een overmacht in getal worstelen, nu zijn gunstige uitwerking doen voelen. Op 9 april ondernamen de Duitsers in Vlaanderen een aanval, die ongetwijfeld aanvankelijk bedoeld was als een bijkomstige operatie. Verlokt door het succes ervan, moesten zij hoe langer hoe meer hun verse divisies sterk aanspreken. Zodoende zijn ze nu veel zwakker voor de volgende stoot. Wij kunnen er nu zeker van zijn, dat Foch thans zijn reserves heeft, waar hij die nodig heeft, en daardoor zijn de geallieerden nu weer sterk.

18 mei 1918

Londen, 18 mei. Officieel ochtendbericht: In de afgelopen nacht aanmerkelijke bedrijvigheid van de artillerie van weerskanten tussen Givenchy en Robecq. De vijandelijke artillerie toonde enige bedrijvigheid, ook in de vakken van Lens, Hazebroek en Ieper.

Verder niets te vermelden.

Berlijn, 18 mei. In de nacht van de 15<sup>e</sup> op de 16<sup>e</sup> mei hebben Duitsers bombardeertoestellen bij Duinkerken, Poperinge, Calais en Amiens verschillende stations, kampementen en opslagplaatsen van munitie bestookt.

19 mei 1918

Havre, 18 mei. Officieel. Weekbericht van 10 tot 17 mei: Gedurende de afgelopen week hebben geslaagde invallen in de Duitse loopgraven voorbij Ramskapelle en Merkem ons in staat gesteld een vijftiental gevangenen mee terug te brengen. Een vijandelijke patrouille heeft tevergeefs getracht onze posten ten westen van Langemark te naderen; ze werd met handgranaten teruggeworpen en moest zich met verliezen terugtrekken. Onze batterijen hebben

talrijke vernietigingsschoten op de vijandelijke artillerie gericht, alsmede verontrustingsschoten op de stellingen en verbindingswegen van de tegenstander. Bij Nieuwpoort, Diksmuide en Langemark granaatgevechten.

De vliegers hebben talrijke opdrachten tot regeling van het geschut en tot het maken van foto's ten uitvoer gebracht. Adjudant de Meulemeester heeft zijn 10<sup>e</sup> vliegtuig tot dalen gebracht, dat in vlammen gehuld boven het bos van Houthulst is neergestort. Dezelfde vlieger heeft in vijf dagen drie ballons in brand geschoten. Duitse vliegtuigen hebben in de nacht van 15 op 16 mei onze kampementen in het achter het front gelegen gebied gebombardeerd. Ze hebben bommen neergeworpen op de hospitalen, die in Hoogstade en Calais zijn ingericht en talrijke slachtoffers gemaakt onder de zieken en het personeel.

21 mei 1918

Zeebrugge.

Londen, 20 mei. Officieel. Het fraaie weer van de laatste dagen heeft een voortdurende verkenning in de lucht om de Vlaamse kust mogelijk gemaakt. Er zijn tal van foto's genomen. Daaruit blijkt, dat na de 23<sup>e</sup> april geen verandering is ingetreden. Het grootste deel van de vijandelijke duikboten en torpedostrijdkrachten, dat aan de Vlaamse kust was gedetacheerd, is sedert de operatie tegen Zeebrugge geïmmobiliseerd te Brugge.

Men meldt ons uit Oostburg:

Ook in de nacht van zaterdag op zondag zijn er tussen 11 uur 30 en 2 uur zeer veel bomaanvallen gedaan op Zeebrugge en de havenwerken van Brugge. Er werden bijzonder zware ontploffingen gehoord. Het afweergeschut was ook thans weer geducht in de weer.

Telkens werd men in zijn slaap opgeschrikt door de hevige losbarstingen in de lucht. Dat de vliegtuigen zeer laag boven de doelen vlogen, kon men bemerken doordat men telkens de machinegeweren ertussendoor waarnam.

Zondag overdag was de reactie boven Brugge en Zeebrugge ook weer zeer groot. Boven België kon men verschillende kabelballons waarnemen.

Londen, 20 mei. Officieel: Vannacht hebben Franse troepen een geslaagde onderneming ten oosten en ten zuidoosten van Loker uitgevoerd. Ze hebben al hun oogmerken op een front van ongeveer 4000 m breed bereikt en meer dan 400 gevangenen gemaakt.

Berlijn, 21 mei. Officieel: De Kimmel was gisteren weer het oogmerk van sterke vijandelijke aanvallen. Ze zijn bloedig mislukt. De verdedigers van de Kimmel hebben een volledig succes behaald.

Aan het front van Voormezele tot ten westen van Dranouter leidde een zeer sterke vuurstrijd de infanterieaanvallen in, wiens voornaamste stoot tegen de Kimmel en zijn westelijke hellingen was gericht. De vooropgaande Franse troepen stormden in verscheidene golven. Het vuur van onze artillerie en infanterie verijdelde echter een stormloop en dwong hen onder de zwaarste verliezen, terug te keren.

Plaatselijke inbraken van de vijand binnen onze trechterzone zijn door tegenaanvallen hersteld. Ten oosten van Loker houden de Fransen nog een "nest" bezet.

Engelse divisies stonden, volgens mededelingen van gevangenen, in de derde linie klaar, maar zijn, daar de Fransen geen enkel succes behaalde, niet in het vuur genomen.

Tegen de avond en 's nachts is de geschutstrijd op vele punten tot zeer grote hevigheid aangewakkerd. Nieuwe aanvallen, 's avonds door de vijand van Loker uit ondernomen en nachtelijke plaatselijke aanvallen ten noordoosten van Loker, zijn afgeslagen.

Aan de overige gevechtsfronten is de dag betrekkelijk rustig voorbijgegaan.

De oorlogstoestand.

De tweede fase van het Duitse offensief – gelijk de draak, die met zijn staart tegen de deur klopte als hij nog op drie kwartier afstand was – manifesteert zich van te voren in de eerste plaats in allerlei beschouwingen in de bladen, in de bladen van de partij, die er het fijne niet van weet, omdat van haar het initiatief niet uitgaat. Of men dan ook grote waarde moet hechten aan de getallen, die de Franse bladen opgeven omtrent de Duitse strijdmacht, die aan de volgende aanval zal deelnemen, is twijfelachtig. Maar als ze zo stellig beweren, dat de strook van het Duitse front, waar zich de strijdmiddelen hebben verdicht, gaandeweg breder is geworden, en zich nu reeds uitstrekt van de kust van Vlaanderen tot aan de Oise, dan zullen ze daarbij toch wel op gegronde inlichtingen van het legerbestuur steunen. Trouwens, dat het zo zal zijn, ligt ook in de rede. Hoe langer het Duitse offensief op zich laat wachten, hoe degelijker vermoedelijk de voorbereiding, hoe breder vermoedelijk ook het aanvalsfront.

Zolang is het echter nog niet uitgebleven, dat men al gaat zeggen: het zal er wel nooit komen, gelijk Engelse berichten uit Italië het reeds van het Oostenrijkse offensief gaan beweren.

22 mei 1918

In het gebied van de Kimmel heeft de levendige vuurwerkzaamheid voortgeduurd. Ten noorden van het dorp Kimmel en ten zuiden van Loker mislukten 's avonds krachtige partiële aanvallen van de vijand.

De oorlogstoestand.

Op de tweede pinksterdag hebben Franse troepen ten noordwesten van de Kimmelberg een aanval gedaan. Tot de verovering van de Kimmelberg, hetgeen als een aanzienlijk plaatselijk succes had kunnen gelden, heeft deze aanval niet geleid, en de Duitsers stellen dit met voldoening vast. Deze voldoening is, naar de Britse lezing van het geval (al vechten hier Fransen, hun operaties worden, gelijk men weet, alleen in het Engelse bericht vermeld) misplaatst. De Fransen willen namelijk de Kimmelberg in het geheel niet hebben, de kleine verbetering van hun linie, die ze wisten teweeg te brengen, dat was juist hun oogmerk en niet meer. Ze hebben dus hun doel volkomen bereikt. Laat dit waar zijn, en laat er dus voor de geallieerden reden voor voldoening zijn, deze is er dan toch ook voor de Duitsers. De Duitsers hebben alle reden tot tevredenheid, dat de oogmerken der geallieerden zo bescheiden zijn, en dat ze zo bescheiden blijven, dat hun tegenstanders, ongerekend dan zulke kleine tactische gevechten en geschutvuur, nog steeds passief blijven, hoe lang zij zelf de tijd van voorbereiding ook nemen.

Volgens Havas zal deze week niet beëindigd worden, zonder dat de Duitsers zich in beweging hebben gezet. We zullen zien.

Reuter's correspondent bij het Britse leger in Frankrijk maakt nog melding van een kleine aanval van Britse troepen, in de avond van 20 mei, over een front van ongeveer 600 yards tussen een punt

noordoostelijk van Merville en het bos van La Motte, dat de noordelijke rand van het Nieppe-bos vormt. Alle doelen werden bereikt en ongeveer 30 gevangenen werden gemaakt.

De Fransen hebben meer noordelijk een aanval gedaan en wonnen enig terrein, waarbij ze het bosje van Bruloze (bij de Kimmel) zuiverden. Ze drongen door het gehucht van Bruloze en wonnen 300 m terrein. Ze brachten hun linie noordoostelijk van Pompier ongeveer een kwart mijl vooruit, evenals ten zuidoosten van deze plaats. Ten oosten van heuvel 44, die de Fransen de vorige week bij een tegenaanval hadden heroverd, kwamen ze over enige afstand vooruit. Meer dan 500 ongewonde gevangenen bleven in hun handen. Het is een tactisch succes, daar het elke poging tot een frontaanval op de Rodeberg en de Scherpenberg op doeltreffende wijze belemmert.

23 mei 1918

Havre, 22 mei. Generaal Foch heeft zich heden naar het Belgisch hoofdkwartier begeven en daar in tegenwoordigheid van de koning aan generaal Gillain, het hoofd van de Belgische generale staf, het lint van de commandeur van het legioen van eer overhandigd.

Hij heeft eveneens de officieren en soldaten gedecoreerd, die de 17<sup>e</sup> april aan de gevechten bij Kippe hebben deelgenomen.

Berlijn, 23 mei. Officieel: In het gebied van de Berg van Kimmel heeft de vuurwerkzaamheid aangehouden. Op de overige gevechtsfronten leefde eerst tegen de avond de gevechtsactie in enkele vakken op.

Londen, 22 mei. Officieel. De 21<sup>e</sup> hebben wij 1200 bommen geworpen op verschillende doelen, waaronder vier grote vijandelijke vliegkampen bij Gent en Doornik, en kantonnementen in de buurt van Armentières, Bapaume en Bray. Er is vrij veel gevochten in de



omgeving van onze bombardementsmachines. Zestien Duitse vliegtuigen zijn neergelegd en twee stuurloos naar beneden gejaagd. Ook zijn er twee waarnemingsballons van de vijand vernietigd. Er worden drie van onze vliegtuigen vermist.

Over de strategische vooruitzichten in het Westen schrijft generaal von Ardenne in het Berliner Tageblatt, waarin hij ons in de eerste plaats onthult, dat men in Duitsland, in gesprekken over de militaire toestand, nu reeds de vraag hoort stellen: komt dat offensief nu, of komt het niet? Deze mensen staat von Ardenne zeer stellig te woord: het komt, het komt spoedig, het komt met volle kracht, zo kan men zijn antwoord samenvatten. Hindenburg, zo zegt hij, is geen man, die een werk halverwege laat liggen. Hindenburg en Ludendorff zullen er op uit zijn de Duitse troepen een vijfde winter in de loopgraven te besparen, en het zal hun wel gelukken ook.

Het uitstel van het offensief is alleen aan oorzaken van strategie en organisatie toe te schrijven. Met politiek heeft het niets uitstaan.

Bij de entente, zo betoogt hij verder, bestaat er geen de minste twijfel, of het offensief komt los. Evenwel zijn er aan die zijde mensen, die schijnen te twijfelen, aan welke zijde het initiatief tot de aanval zal zijn. Daarover heeft, volgens Ardenne, geen twijfel te bestaan: de geallieerden zijn tot een groot offensief niet in staat en gedwongen het initiatief aan hun tegenstanders te laten.

Vervolgens geeft hij de volgende opgaven van de groepering der ententelegers. Tussen Nieuwpoort en Diksmuide staan Belgen, vandaar tot Béthune het tweede Engelse leger, met Portugese divisies. Tussen Béthune en Atrecht het vierde Engelse leger. Vandaar tot de Somme het derde en de overblijfselen van het vijfde Engelse leger. Ten zuiden van de Somme de Franse groep van generaal Froyelle, en daaraan aansluitend, over Compiègne, de Franse

troepen, die vroeger aan de Chemin des Dames en in de Champagne hebben gestreden. De Engelse groepen zijn vaak met Fransen en ook met Amerikanen aangevuld.

Von Ardenne ziet in de menigvuldigheid van de verkenningsovervallen, en vooral in de omstandigheid, dat zij door levendige vliegeracties worden begeleid, een voorloper van grote ondernemingen. Hij bekritiseert het gepraat over Calais. Als Calais in Duitse handen kwam, zou het een groot nadeel voor Engeland zijn en in het bijzonder voor de oorlogsvoering van Engeland ter zee. Maar Calais is niet het doel van de Duitse legerleiding, slechts de vernietiging van de vijandelijke strijdkrachten. Spoedig zullen de Duitse veldheren door daden een einde maken aan het dispuut over hetgeen de toekomst zal brengen.

24 mei 1918

Londen, 23 mei. Officieel avondbericht: Vannacht hebben de Franse troepen in geslaagde overvallen ten noorden van Bailleul en ten oosten van Loker enkele gevangenen gemaakt en machinegeweren bemachtigd. Verder niets te melden.

Londen, 23 mei. Officieel. In de dagen van 20 tot 22 dezer hebben afdelingen der strijdmacht in de lucht bomoperaties tegen de pier, het zeevliegtuigstation en vijandelijke schepen te Zeebrugge alsmede in de buurt van Torhout en het vijandelijke vliegveld te Sint-Denijs-Westrem verricht. Van twee rechtstreekse treffers op vijandelijke torpedojagers is rapport gedaan, welke ten gevolge hadden, dat, naar fotoverkenningen uitwijzen, één torpedojager tot zinken is gebracht. Bovendien zijn drie vijandelijke toestellen stuurloos neergejaagd. Al de onze zijn behouden teruggekeerd.

Berlijn, 24 mei. Officieel: De toestand is onveranderd. In het gebied van de Kemmel, aan beide zijden van de Leie en de Scarpe, ten zuiden van de Somme, alsmede tussen Moreuil en Montdidier tegen de avond aanwakkerend geschutvuur. Het bleef daar 's nachts hevig.

Londen, 24 mei. Officieel avondbericht: kort na middernacht deden wij een geslaagde overval ten zuidwesten van La Bassée, waarbij wij enkele gevangenen namen. Wij maakten ook enkele gevangenen bij een patrouillebotsing ten noorden van het kanaal Ieper-Komen.

Londen, 22 mei. Officieel. Nadat de duisternis was ingevallen werden door ons 11 ton bommen op de vijandelijke vliegvelden en de haven van Brugge en op de kwartieren aan de Somme geworpen. Verscheidene bommen werden direct op een trein geworpen, die in brand vloog.

De haven van Zeebrugge.

Londen, 24 mei. Reuters agentschap verneemt, dat de foto's die in de laatste dagen boven Zeebrugge uit de lucht genomen zijn, bewijzen dat de toestand daar (van Engels standpunt beschouwd) uitermate bevredigend is. Men heeft uitgemaakt dat geen enkel van de Duitse marinevaartuigen, die voor de aanval in het kanaal lagen – torpedojagers, torpedoboten en duikboten – van zijn plaats is gekomen. Alle schepen, die in het kanaal Brugge-Oostende liggen, hebben hun steven in dezelfde richting. Het schijnt dus duidelijk te zijn, dat er niet alleen geen ruimte is, om de schepen in het kanaal te laten draaien, maar ook, dat er geen gelegenheid is om ze te Brugge te laten zwaaien, en daarom moeten ze stil blijven liggen. Een andere bevredigende factor is dat, daar de Duitsers niet bij machte zijn de gezonken vaartuigen op te ruimen, ze proberen om enkele van de steigers van het havenhoofd af te breken, om het kanaal rondom de hindernissen uit te baggeren. Dit werk wordt buitengewoon

bemoeilijkt door de omstandigheid, dat om de Thetis, die aan de ingang van het kanaal gezonken is, een geweldige hoeveelheid zand aanslibt.

Vrij België.

Men schrijft ons:

Er is nog een ander "Vrij België", dan het blad van van Cauwelaert en Hoste. Een stukje België, vlak aan de Nederlandse grens, dat zo'n grote mate van zelfstandigheid geniet, dat de Zeeuws-Vlaamse bevolking het "Vrij België" noemt.

De elektrische draad loopt in Zeeuws-Vlaanderen niet overal precies langs de grens; hij is, wat men bij de loop van een rivier noemt, gecorrigeerd; hier een kortere weg volgend, daar een zak afsnijpend, ginds teruggetrokken op een vlak bij de grensscheiding lopend kanaal. Zo ontstaan er stroken en stukjes land, afgesloten naar het zuiden, openliggend naar ons land. Het grootste stuk, dat ook buiten de draad is komen te liggen is een gehucht met enkele honderden bewoners en de omgeving daarvan, dus "Vrij België". Een eigenaardige toestand is daar ontstaan, de Duitsers bemoeien er zich zelden mee, alleen wanneer ze iets met een der "vrije Belgen" te verrekenen hebben, komen ze er; Belgische dorps- en rijksautoriteiten kunnen er niet komen.

Natuurlijk is er een Belgisch "comité", waarvan de voorzitter nu in het gehucht de heersersstaf zwaait, die wanneer nodig met de Duitse officieren onderhandelt en die door de bewoners als "burgemeester" aangesproken wordt. Belastingbiljetten reikt "het comité" nog niet uit en of er andere biljetten komen, is mij onbekend. De kerkgang geschiedt in de naburige Hollandse gemeente en de jeugd gaat naar school in de lokalen, die al voor de oorlog daarvoor dienden. De

burgerlijke stand wordt bijgehouden door de desbetreffende veranderingen per brief over de draad te werpen. Medische hulp moet van Nederland uit komen. Kleding is er niet te koop. Wie in "Vrij België" woont en een blouse of een jas nodig heeft, komt voor een lelijk dilemma. Vraagt men aan de commiezen een inslagbiljet, dan moeten ze dit weigeren, daar de uitvoer van kleren verboden is. Vraagt men dit niet, dan loopt men groot risico gepakt te worden door de belastingsambtenaren, zijn nieuwe kledingstukken kwijt te zijn en nog een proces-verbaal op de koop toe te krijgen. Als de oorlog nog enige jaren duurt en er scherpe controle uitgeoefend wordt, dan keert men in Vrij België gedwongen tot de paradijselijke staat terug.

"Vrij België" ligt in een landbouwstreek. Graan, koeien en varkens zijn er voldoende en de molenaar en slager wonen er. Bovendien voorzag de relief hen ook nog van een en ander. Oorlogsbrood en eenheidsworst zijn er onbekende zaken. Men fluistert zelfs, dat zo nu en dan wel eens zo'n ouderwets, onvervalst boerenbrood en een malse biefstuk hun weg over de grens vinden naar Nederlandse magen.

Het was een broeinest van smokkelaars, toen er uit Nederland nog wat te smokkelen viel, "Vrij België", een kwekking der commiezen, en een "vrijplaats": deserteurs, weggelopen Nederlanders, uit "de staat van beleg" gezetten konden er een veilige schuilplaats vinden. Maar... het veilige gebied was klein en de zucht om huis en gezin terug te zien was sterk, eerst bij nacht en ontij werd de tocht Nederland in gewaagd, langzamerhand al brutaler en brutaler, totdat de uitgezette of deserteur toch tenslotte de Nederlandse marechaussee in handen viel en nu goed uitgezet werd – richting Rotterdam of Dordrecht.

Zo langzamerhand wordt "Vrij België" rijp voor het zelfbestemmingrecht; met het oude vaderland België kan het niet meer in contact komen. Nederland houdt zich afzijdig, wil er niet mee in contact komen. Waar blijven de Vlaamse Lenin en Trotski om hier de bolsjewiekenrepubliek te vestigen? Staatsschuld te annuleren is er niet, een regering omver te werpen behoeft niet. De toestanden zijn hier gunstiger dan elders.

25 mei 1918

Het Wolff-bureau spreekt het Britse bericht tegen, volgens hetwelk Engelse vliegers bij Zeebrugge een Duitse torpedojager tot zinken zouden hebben gebracht.

Berlijn, 25 mei. Officieel: de gevechtsactie van de artillerie aan weerskanten bleef de hele dag bij storm en regen binnen matige perken in verband met nachtelijke gedeeltelijke aanvallen van de vijand ten noordwesten van Kimmel en ten noorden en ten westen van Albert groeide zij tijdelijk tot grote sterkte. De vijandelijke aanvallen werden overal met verliezen gebroken.

Londen, 24 mei. Officieel bericht: De lange periode van mooi weer is de 23<sup>e</sup> dezer om ongeveer 11 uur 's ochtends geëindigd. Vóór dat uur hadden onze vliegtuigen ongeveer 8 ton bommen geworpen op de vliegekampen in de buurt van Doornik, die gebruikt werden voor de 's nachts vliegende machines van de vijand, en op kampementen van de vijand. Er zijn drie Duitse machines in de luchtgevechten neergelegd, twee andere stuurloos omlaag gejaagd. Er worden drie van onze machines vermist.

26 mei 1918

Havre 25 mei. Officieel weekbericht van 18 tot 24 mei: Gedurende de afgelopen week heeft de gewone geschutwerkzaamheid over het

gehele front plaats gehad, in het bijzonder in de streek van Nieuwpoort, Merkem en Boezinge. We hebben tal van hinderschoten op vijandelijke verbindingswegen gelost. Ver dragende kanonnen van de vijand hebben verscheidene van onze stations en kampementen gebombardeerd, welke eveneens gedurende de nacht door vijandelijke vliegtuigen werden beschoten, o.a. Veurne, De Panne, Fortem en Oostvleteren. Bij Diksmuide bomaanvallen, bij Ashoop granaatgevechten. in de streek van Nieuwpoort, Ramskapelle en Boezinge vallen verschillende patrouilleontmoetingen te vermelden.

Behalve de gewone opdrachten tot het doen van verkenningen en het maken van foto's hebben onze jachtvliegtuigen talrijke successen te boeken. Adjudant de Meulemeester heeft zijn 10<sup>e</sup> en luitenant Olieslagers zijn 6<sup>e</sup> vliegtuig neergeschoten. Adjudant Coppens heeft zijn 4<sup>e</sup> Duitse kabelballon in brand geschoten.

27 mei 1918

Berlijn, 26 mei. Officieel stafbericht van vanmiddag: Ten zuiden van het kanaal van Nieuwpoort en aan weerskanten van Diksmuide hebben wij bij kleine ondernemingen meer dan 70 Belgen gevangen genomen.

De oorlogstoestand.

Nu is Havas ook zover. Een maand heeft de nieuwe stilstand geduurd. Dat is lang genoeg om de mensen te laten geloven, dat ze geen einde meer zal nemen. In Duitsland – blijkens het vroeger door ons aangehaalde artikel van generaal von Ardenne – zijn er al zulke mensen. De generaal richtte tot hen het woord. Nu is ook Havas zover, althans een deel van de militaire schrijvers, wiens mening Havas weergeeft. Enige van hen komen er toe, zo seint Havas, om te

vragen of de Duitsers inderdaad nog het voornemen hebben om een stormaanval te doen.

En kolonel Rousset, verschillende oorzaken noemend, waarom het Duitse offensief op zich heeft laten wachten, rekent daar ook weer de demoralisatie van de Duitse troepen onder. Of de Duitse troepen gedemoraliseerd zijn, weten we niet. Het begrip demoralisatie is betrekkelijk, en op dat stuk heeft alleen de graad van demoralisatie de doorslag. Tot zekere grens is er demoralisatie in alle legers, het is maar de vraag waar die het ergst is. Maar één ding is duidelijk, dat het Duitse leger niet heeft geschaad, dat van het begin van de oorlog af de tegenstanders hebben gezegd, dat het gedemoraliseerd was, en dat zal nu ook wel niet schaden.

Reuter is het met Havas niet eens. Dit bureau zegt: het komt zeker, het offensief, en het officiële Engelse bericht van hedenochtend kan slechts de indruk geven, dat Reuter gelijk gekregen heeft, en dat het nieuwe Duitse offensief is begonnen.

Het is – naar dat bericht te kennen schijnt te geven – losgekomen op een breed front tegen de Fransen (en Britten) tussen Reims en Soissons, op een geheel nieuw frontgedeelte dus, alsmede in Vlaanderen – tussen Loker en Voormezele. De laatste aanval, geringer in omvang en excentrisch gericht, dient vermoedelijk maar als afleiding van de eerste, om troepenverplaatsingen te verhinderen.

Met spanning mogen wij afwachten, of volgende telegrammen de indruk van het Britse communiqué, dat het tweede gedeelte van de grote slag in het westen is begonnen, zullen bevestigen.

28 mei 1918

De grote slag in Frankrijk.



Berlijn, 27 mei. Officieel avondbericht. In de gevechtvakken in Vlaanderen en aan de Leie, op het slagveld aan weerskanten van de Somme en aan de Avre hebben de artilleriegevechten aan scherpte gewonnen.

Londen, 27 mei. Officieel avondbericht: Op het slagveld van de Leie hebben Franse troepen forse aanvallen, vanochtend door de vijand op het front Loker-Voormezele gedaan, na harde strijd met grote verliezen voor de vijand afgeslagen.

Bij het meer van Dikkebus slaagde de vijand erin over korte afstand in de Franse stellingen te dringen. Op dit punt wordt nog gestreden.

Een andere plaats, waar de vijand bij zijn eerste aanval in doordrong, is in tegenaanvallen van Franse troepen heroverd, die een aantal gevangenen maakten.

Op de rest van het Britse front onderging de toestand geen verandering.

Berlijn, 28 mei. Officieel: Aan de Kemmel en de Leie, op de slagvelden aan beide zijden van de Somme en aan de Avre zijn de artilleriegevechten gisteren vinniger geworden. Tussen Voormezele en Loker drongen wij in de Franse linies en brachten meer dan 300 gevangenen terug.

Londen, 28 mei. Gibbs seinde maandagochtend uit Frankrijk: De Duitse artillerie is met vermeerderde heftigheid aan het vuren geweest op sommige vakken van het Franse en Engelse front van Vlaanderen tot de Somme en zowel gisteravond als vanochtend hield dat vuur aan en werd het sterker, alsof het een infanterieaanval moest inleiden. Enkele van onze troepen zonden gisteravond waarschuwingsseinen omhoog bij het bos van Aveluy, ten noorden van Albert, maar de Duitsers rukten niet tegen hen op.

Om half vijf vanochtend echter kwam er een Duitse aanval op de Franse linies in Vlaanderen aan de overzijde van het hospitium van Loker (het hospitium ligt tussen de Kemmelberg en Loker, iets ten noorden van de weg tussen deze beide plaatsen. – Redactie). Het doel van de vijand was ongetwijfeld de herovering van het terrein dat de Fransen op 20 dezer hadden genomen. De definitieve uitslag van de pogingen der Duitsers is op het ogenblik van afzending van het bericht niet bekend, maar in elk geval is het een strijd op grote schaal, die echter misschien beraamd is om de aandacht van de voornaamste aanval af te leiden.

De nacht tevoren moesten de Belgen die de duinen bij Nieuwpoort en het noordelijke gedeelte van de linie dat over Diksmuide naar het zuiden loopt, bezet houden en verscheidene stoten van sterke Duitse invalstroepen afslaan wat ze met grote onverschrokkenheid deden. Deze aanvallen waren tegen drie van hun vakken gericht. In dat om Nieuwpoort kon de vijand de Belgische frontlinie binnendringen tussen het kanaal van Passendale en Sint-Joris, maar een verwoede tegenaanval dreef hen met vele verliezen terug. Elders mislukten de overrompelingen.

Aan het slot van zijn telegram zegt Gibbs: De aanval van de Fransen schijnt beperkt te zijn geweest tot het gebied tussen het kanaal van Ieper en Loker en ik verneem dat de vijand heel weinig succes heeft gehad. Blijkbaar kreeg hij voet op het Franse front over een breedte van ongeveer 800 yards ten zuiden van het meer van Dikkebus en trachtte hij uit alle macht, om deze winst uit te breiden, maar een snelle tegenaanval wierp hem van een gedeelte van het terrein. De Fransen hebben al ruim 160 gevangenen gemaakt. De strijd duurt de ganse dag voort en ofschoon Duitse stoottroepen ten noorden van de Kemmel vooruit trachtten te dringen, konden zij niet de minste vordering maken.

29 mei 1918

Londen, 28 mei. Officieel avondbericht. Op het Leiefront werden de plaatselijke gevechten vanochtend hervat in het gebied ten oosten van het meer van Dikkebus.

Londen, 28 mei. Officieel avondbericht: Tegenaanvallen, vanochtend vroeg door Franse en Britse troepen uitgevoerd, hebben onze linies ten oosten van het meer van Dikkebus voorspoedig hersteld. Verscheidene vijanden werden gevangen genomen.

Het is bekend, dat aan de aanvallen van de vijand van gisterochtend in dit vak en verder zuidwaarts tot aan Loker vier Duitse divisies hebben meegedaan. In de strijd zijn aan deze divisies zware verliezen berokkend en de linie der geallieerden is op alle punten behouden.

Van het overige Britse front is niets te melden, bedrijvigheid van de artillerie aan beide kanten in verschillende sectoren daargelaten.

Parijs 28 mei. De nieuwe stormaanval, die als onvermijdelijk werd beschouwd, is losgebroken als begin van een nieuw bedrijf van het grote offensief. De Duitsers hebben in twee verschillende vakken aangevallen, over een aanzienlijke uitgestrektheid tussen Soissons en Reims en in Vlaanderen, waar alle verwoede aanvallen van de soldaten van Rupprecht schitterend door de Fransen afgeslagen zijn. Tussen Vauxaillon en ten westen van Berry au Bac hebben de troepen van de Duitse kroonprins hun voornaamste krachtsinspanning ontplooid. Twee Britse divisies hielden een gedeelte van het slagveld tussen Calais en Berry au Bac bezet, de Franse divisies stonden links in haar flank. De Duitsers, die een zeer machtig geschut hadden samengetrokken, leidden de aanval in met een vrij korte, maar uiterst hevige beschieting, die te middernacht werd ingezet. Om 4 uur 's ochtends wierpen de aanvallers, bestaande uit lang geoefende

keurtroepen, zich gelijktijdig op de Franse en Britse linies. De stoot was uiterst heftig en de slag verkreeg een ontzaglijk verbitterd karakter. Gedurende vele uren was de worsteling onbeslist. De Duitsers, die werden teruggedrongen en weggemaaid door het vuur van de 75 mm machinegeweren, keerden gestaag terug met hun gewone minachting voor mensenlevens en leden afschuwelijke verliezen. Op het eind van de dag was er in de toestand van Brimont tot Berry au Bac geen aanzienlijke wijziging gekomen. In de bocht van het front, bij Juvincourt, waren de Engelsen, die het trefpunt bezet hielden, door de herhaalde hevige stormaanvallen gedwongen om tot voorbij Ville au Bois, in de richting van Pontavert, terug te trekken. Het had onvoorzichtig geweest om de linies langer te behouden. De terugtrekking geschiedde in volmaakt verband met de kameraden en overschreed niet de afmetingen welke men tegenover zulk een aanval had voorzien. Het front wordt thans door een nieuwe onafgebroken linie gevormd, die nergens een bres open laat om door te dringen. Er zijn voldoende reservetroepen ter plaatse en hun ingrijpen zal de slag zijn werkelijk karakter geven. De legeraanvoering heeft alle maatregelen genomen om aan de mogelijke noodzakelijkheden tegemoet te komen. Trouwens, de vijand zal zich met zijn winst van de eerste dag moeten tevreden stellen, daar de Aisne-linie een hinderpaal vormt, op welks hechtheid de geallieerden kunnen rekenen. (Naar men heeft gelezen hebben de Duitsers tussen Vailly en Berry au Bac de Aisne overschreden. – Redactie)

De bladen vragen zich af of deze geweldige stoot de hoofdaanval der Duitsers is of dat hij een afleiding beduidt in de slag in Vlaanderen of Picardië. De meerderheid houdt het bij de tweede veronderstelling. Alle militaire critici beschouwen de toestand met vertrouwen en zijn er volkomen van overtuigd dat de Duitse opmars, na zijn eerste, onvermijdelijke winsten, door de reservetroepen zal worden gestuit. De vijand zal er niet in slagen om het overzicht over de toestand, door

het opperbevel, te vertroebelen, daar dit alleen tegen het nieuwe strategische probleem is opgewassen.

Evenals bij de eerste slag voegt de vijand ook thans aan zijn ontzaglijke hulpmiddelen aan het front een poging toe om de bevolking achter het front te demoraliseren door Parijs gelijktijdig te bombarderen. Het militaire offensief zal afstuiten op de ontembare tegenstand der Franse helden, het psychologisch offensief op de rustige moed der bevolking.

Berlijn, 28 mei. Op de 26<sup>e</sup> drongen tussen het kanaal van Passendale en de gekanaliseerde IJzer de stormtroepen van onze wakkere matrozen, na korte voorbereiding door geschut en mijnwerkers in de vijandelijke stelling, rolden met een krachtig elan, niettegenstaande de hevige vijandelijke afweer, de stelling op tot aan het aangewezen doel en keerden terug met twee officieren en 33 man als gevangenen. Hevige tegenaanvallen, die de vijand gedurende deze onderneming met aanzienlijke strijdkrachten ondernam vermeerderden slechts zijn verliezen. Ook bij Gapaard en Heernisse, ten zuidwesten van Diksmuide, werden de stellingen van vijandelijke posten zonder veel voorbereiding en niettegenstaande de betrekkelijk heldere nacht in snelle aanval overweldigd.

Er had een hevige strijd van man tegen man plaats; enkele gevangenen werden binnengebracht.

In het oude trechterveld ten oosten van Bikschote overrompelde onze infanterie, met hulp van artillerie en mijnwerpers een Belgische luisterpost.

Aan het Engelse front kwam het, vooral in de buurt van Meteren, tot een hevig gevecht tussen Duitse patrouilles en Schotten. Vroeg in de

ochtend ging een aanvalspost van de infanterie met enkele pioniers op het vijandelijke steunpunt af.

De vijand verdedigde zich met grote hardnekkigheid. De gevangenen weigerden absoluut uit hun loopgraven te komen. Dientengevolge kreeg de vijand zware verliezen aan doden en gewonden. Na het gevecht van man tegen man konden zeven gevangenen en een machinegeweer naar de aanvankelijke stellingen mee terug genomen worden. De hele dag door duurde het vijandelijk artillerievuur, dat door onze aanval was uitgelokt, voort.

Londen, 28 mei. Officieel: De 24<sup>e</sup> mei was het weer over het algemeen fraai, doch bewolkt, zodat het zicht niet gunstig was. Niettemin zijn onze vliegtuigen de gehele dag werkzaam geweest, zowel door samen te werken met het geschut als door het maken van foto's en het werpen van bommen. Gedurende de dag zijn 16 steden met bommen bestrooid, alsmede verscheidene doelen als opslagplaatsen tussen Armentières en Lens en dokken te Brugge. Onze vliegers hebben 15 Duitse vliegtuigen neergeschoten en twee stuurloos tot dalen gebracht. Twee van onze toestellen worden vermist.

In de nacht van 27 op 28 dezer hebben wij zware bommen naar sluis van Zeebrugge en de havenwerken te Brugge geworpen. Een groot aantal opslagplaatsen en kwartieren achter de vijandelijke linies werden eveneens gebombardeerd. Een gewicht van bij elkaar 21 ton aan bommen werd voor deze verschillende aanvallen gebruikt. Alle vliegtuigen die daarbij in dienst waren, keerden behouden terug.

Vijandelijke in de nacht vliegende bombardeertoestellen waren boven het gebied achter onze linies in touw. Een Gotha werd gedwongen om achter onze linies te landen. De drie inzittenden zijn gevangen genomen.

De grote slag in Frankrijk.

Berlijn, 29 mei. Officieel middagbericht. Op de gevechtsfronten van de IJzer tot aan de Oise duurde ook gisteren de verhoogde gevechtswerkzaamheid voort. Gedeeltelijke aanvallen van de Fransen ten zuiden van Ieper mislukten.

Londen, 29 mei. Officieel ochtendbericht: Een vijandelijke aanval op een van onze posten ten zuiden van het kanaal Ieper-Komen werd na scherpe gevechten gekeerd.